

№ 2/1961.

LAGUTSKOTTETS betänkande № 2/1961 i anledning av landstingsmannen Annemi Hansens m.fl:s hemställningsmotion med förslag, att landstinget ville anmoda talmanskonferensen att avgiva framställning om ändring av 2 § i landstingets arbetsordning vid val av talman samt ändring av bestämmelserna om val inom landstinget enligt proportionellt valsystem. (№ 2/1961).

Förenämnda hemställningsmotion, varöver landstinget inbegärt lagutskottets utlåtande, har utskottet behandlat och får för landstinget vördsamast framhålla följande:

Vid val av talmän i Ålands landsting gäller stadgandet i § 2 i landstingets arbetsordning av den 19 mars 1952, likalydande med § 2 i den tidigare gällande landstingsordningen av den 11 februari 1924. Valet förutsätter såsom känt tre omgångar, ifall ej någon av kandidaterna vid den första eller andra omgången erhållit ovillkorlig röstövervikt, d.v.s. flertalet av de avgivna rösterna. Ifråga om tredje omgången är föreskrivet endast, att den, som erhållit de flesta rösterna, skall förklaras vald.

Vid val av talmän till Finlands riksdag är samma förfarande föreskrivet enligt § 2 i riksdagens arbetsordning av den 19 december 1927.

Det förfaringsätt, som rekommenderas av motionärerna tillämpas enligt § 23 mom. 3 i regeringsformen vid val av Republikens president.

Vid alla dessa val skall lotten avgöra, om röstetalen i tredje omgången bliva lika.

Genom att antalet kandidater i tredje omgången vid val av talman icke begränsas, kan valet utfalla så, att till talman väljes landstingsman, som icke har landstingsmajoritetens stöd. Denna situation har tillsvidare icke inträffat, men den kan inträffa. Med hänsyn härtill och i betraktande av den viktiga uppgift talmannen har sig anförtrodd vid besättandet av landshövdingämbetet i landskapet Åland, är det enligt utskottets åsikt skäl att överväga, huruvida en ändring av arbetsordningen bör komma till stånd.

Vid val inom landstinget enligt proportionellt valsystem har tillsvidare inga komplikationer inträffat, ehuru arbetsordningens bestämmelser om tillvägagångssättet vid valet icke sammangå med stadgandena i landskapets gällande vallag. Bestämmelserna bygga på den tidigare vallagen, dock med den ändring som § 38 mom. 1 i arbetsordningen enligt dess lydelse av den 12 februari 1959 innebär. (ÅFS № 4/1959). Det synes därför föreligga all anledning, att jämväl dessa stadganden underkastas en fullständig översyn

-2-

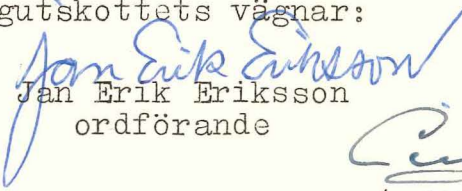
före de val, som landstinget har att förrätta inkommande höst.

Då utskottet sålunda icke ställer sig avvisande till de framställda förslagen, får utskottet med stöd av arbetsordningens § 42 mom. 2 vördsammast föreslå,

att landstinget ville överlämna hemställningsmotionen till talmanskonferensen för utlåtande och framställande av sådant förslag, som enligt landstingsordningens § 65 ankommer på densamma.

Mariehamn, den 15 mars 1961.

På lagutskottets vägnar:

Jan Erik Eriksson
ordförande

./ Axel Kuffschinoff
sekreterare.

Närvarande i utskottet: Jan Erik Eriksson, ordförande, Eliel Persson, Gustaf Jansson, Bertel Boman och Erik Sundberg (ersättare).